

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

**«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»**

**Збірник матеріалів
міжнародної науково-практичної конференції
науково-педагогічних працівників та молодих науковців,
присвяченої 85-річчю заснування
факультету ветеринарної медицини ОДАУ
(14–15 вересня 2023 р., м. Одеса)**

Одеса – 2023

УДК 636:619:616

Актуальні аспекти розвитку ветеринарної медицини в умовах євроінтеграції : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 14–15 верес. 2023 р. Одеса, 2023. 200 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського державного аграрного університету (протокол № 6 від 30 листопада 2023 р.)

Матеріали подано у авторській редакції. Автори несуть відповідальність за достовірність викладених наукових фактів

Відповідальний за випуск – к.вет. н. Запека І.Є.

© ОДАУ Україна, 2023

ЗМІСТ

Секція 1. ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ І ТЕРАПІЯ ТВАРИН В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ, НАУЦІ І ПРАКТИЦІ

Авраменко Н. В., Антіпов А. А., Козій Н. В., Шаганенко Р. В., Шаганенко В. С. ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ АНТИГЕЛЬМІНТИКІВ ГРУПИ МАКРОЛІДІВ ЗА АСКАРОЗУ СВИНЕЙ	15
Ананченко В. С., Дубін Р. А. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ПЕЧІНКИ У ТВАРИН ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ	18
Бородиня В. І., Матвійчук А. О. ПЕРЕДЧАСНА ЛАКТАЦІЯ У ЖЕРЕБНИХ КОБИЛ (ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ)	21
Вовкотруб Н. В. МЕНЕДЖМЕНТ ЗДОРОВ'Я МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ РАНЬОГО ВІКУ В УМОВАХ ДАНСЬКОЇ ФЕРМИ	24
Мельник А. Ю., Сакара В. С., Дубін О. М. ДОЗОЗАЛЕЖНИЙ ВПЛИВ ВІТАМІННОГО ПРЕПАРАТУ РОСТ НА СТАН А- І Е-ВІТАМІННОГО ОБМІНУ В КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ	27
Піддубняк О. В. ЕТІОЛОГІЯ ТА КЛІНІКО-ГЕМАТОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ КАТАРАЛЬНОЇ ЕНТЕРАЛГІЇ У КОНЕЙ	31
Плисюк В. М., Палюх Т. А. ПАТОГЕНЕЗ КАРДІОМІОПАТІЙ СВІЙСЬКОГО КОТА	33
Скороход В. Ю., Дубін Р. А. ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ ПРИ БЛОШИНІ ІНВАЗІЇ СОБАК І КОТІВ	37
Тодоров М. І. Дубін Р. А., Франчук-Крива Л. О., Стороженко В. В. ВПЛИВ СТИМУЛЮЮЧИХ ЗАСОБІВ НА ДЕЯКІ ПОКАЗНИКИ НЕСПЕЦИФІЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ПОРОСЯТ ПІД ЧАС ВІДЛУЧЕННЯ	42
Улизько С. І., Велес А. В. ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ НОВОНАРОДЖЕНИХ ПОРОСЯТ АНТИАНЕМІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СПОСОБУ ВВЕДЕННЯ	45
Франчук М. М., Кушнір В. Ю. ДИНАМІКА КАРТИНИ ЕЛЕКТРОКАРДІОГРАФІЇ ТА ЕХОКАРДІОГРАФІЇ ЗА КОМПЛЕКСНОЇ ТЕРАПІЇ КОТІВ ХВОРИХ НА ЕНДОКАРДИТ	48
Франчук-Крива Л. О. КЛІНІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ІНДЕКСІВ ЗА ПІЄЛОНЕФРИТУ У СОБАК	51
Büşra VEZİR, Erdal MATUR USE OF ACUTE PHASE PROTEINS AN CLINICAL BIOMARKERS IN HORSES WITH SYSTEMIC INFLAMMATORY RESPONSE SYNDROME (SIRS)	53
Deniz Çira, Onur Keser CAN BLACK SOLDIER FLY(HERMETIA ILLUCENS) LARVAE BE USED IN DIETS TO PREVENT FISH DISEASES IN AQUACULTURE?	54

УДК 636.4.09:616.995.132:615.284

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ АНТИГЕЛЬМІНТИКІВ ГРУПИ МАКРОЛІДІВ ЗА АСКАРОЗУ СВИНЕЙ

Авраменко Н.В., к. вет. н., доцент

Антіпов А.А., к. вет. н., доцент

Козій Н.В., к. вет. н., доцент

Шаганенко Р.В., к. вет. н., доцент

Шаганенко В.С., к. вет. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква, Україна

Антигельмінтики макроліди це хіміотерапевтичні речовини, які належать до групи макроциклічних лактонів. Їх отримують на основі продуктів життєдіяльності грибків роду *Streptomyces avermitilis*. Засоби містять окремі субстанції макроциклічних лактонів – авермектини. Це переважно розчини для ін'єкцій, представлені в Україні різними торговими марками [1,2].

Вплив препаратів макролідів розглядали на прикладі сучасних проти паразитарних засобів для боротьби з хворобами сільськогосподарських тварин 1%-х розчинів івермектину, нововерму та дорамектину. Кожна з цих речовин має широкий спектр та подібний механізм антигельмінтної дії. Препарати рекомендовані за аскарозу свиней [2-4].

Зокрема, 1% р-н івермектину виробляється компанією «Українські ветеринарні технології» (УВТ) та містить 1г ДР івермектину в 100 мл препарату. Його фармакологічна дія полягає в тому, що у нематод, павукоподібних, комах та личинок оводів посилюється вироблення гамма-аміномасляної кислоти (ГАМК), що виконує функцію нейромі. Речовина має широкий спектр та механізм антигельмінтної дії, як едіатор призводить до паралічу і загибелі паразитів [1,4,5].

Нововерм – 1% розчин по 10 мл виробляється фірмою УкрЗооВетпромстач. У 1 мл препарату міститься 10мг діючої речовини аверсектину С. Він стимулює звільнення гамма-аміномасляної кислоти із нервових закінчень і підвищує зв'язки ГАМК з рецепторами постсинаптичної мембрани м'язових клітин. Це призводить до блокування передачі нервового імпульсу та викликає параліч і смерть збудника [4,6].

Дорамектин належить до останнього покоління макроциклічних лактонів. Його отримують шляхом мутаційного біосинтезу, де змінений штам *Streptomyces avermitilis* був використаний для виробництва авермектинів. Препарат належить до класу авермектинів та структурно схожий на івермектин. Реалізується Першим ветеринарним інтернет-супермаркетом (ВЕТМАРКЕТ). Механізм його дії пов'язаний зі зміною

активності хлорних каналів синоптичних мембран у нервовій та м'язовій системах багатьох ектопаразитів. Зв'язуючись зі специфічними рецепторами, дорамектин збільшує проникність синоптичних мембран для іонів хлору, що призводить до блокади електричної активності нервово-м'язових клітин паразитів, викликаючи їх параліч та загибель [4-7].

Експеримент проводили на базі свинокомплексу ТОВ «Золотоніський Бекон» Золотоніського району, Черкаської області.

Для встановлення ефективності препаратів виділили 20 поросят аналогів 4-х місячного віку. Вони відставали в рості та розвитку. Мали інші клінічні ознаки кишкових нематодозів. Зокрема, це ознаки міграційної та клінічної стадії недуги. Міграцію личинок засвідчував болючий кашель, хрипи, утруднене дихання. Вони вказували на ураження дихальної системи. Блювота, підвищення температури, відсутність апетиту свідчили про порушення функції ШКТ. Ці поросята були малорухомі, вони лежали зарившись у підстилку. При цьому відзначали проноси, які могли змінюватись запорами. Для підтвердження хвороби було проведене індивідуальне гельмінтоовоскопічне дослідження фекалій. Їх відбирали індивідуально, із прямої кишки. Використовували методика Фюлеборна стандартизовану Котельніковим – Хреновим. Дослідні тварини були 100% уражені яйцями аскарисів. Середня інтенсивність інвазії становила 17,1 екземпляр у одній краплині флотаційного розчину.

Тварин розділили на 4 групи, по 5 голів у кожній. Розмістили в окремих клітках, годували й утримували однаково.

Поросят першої групи у ділянку основи вуха вводили 1% розчин івермектину. Дозу розраховували, згідно інструкції, 1мл на 33кг маси тіла.

Тваринам другої групи застосовували 1% розчин нововерму, аналогічно першій групі.

Піддослідним третьої групи використовували 1% розчин дорамектину у дозі 0,3мл на 10кг маси.

Тварини четвертої групи не отримували лікування, вони були контролем.

За тваринами спостерігали протягом 30 діб. Щоденно клінічно оглядали поросят за загальноприйнятою методикою. Копрологічні дослідження на виявлення яєць гельмінтів проводили на 5, 10 та 30 добу. Зміну крові вивчали до досліду та на 10 і 30-й дні спостережень.

Найкращий результат лікування на п'ятий день спостереження виявили у третій групі. Після введення дорамектину яйця аскарисів виявили лише у одного поросяти. Екстенсивність інвазії становила 20%, із зменшеною інтенсивністю інвазії до 7,6 яєць. Екстенс- та інтенсефективність препарату дорівнювала 80%.

Під впливом івермектину у першій групі ураженими залишилось 2 голови. Екстенсивність інвазії становила 40%, за інтенсивністю 11,2 яйця. Екстенс- та інтенсефективність препарату дорівнювала 60%.

Найгірший результат лікування був за нововерму. Через 5 днів після його введення оздоровилось лише дві тварини. Екстенсивність інвазії дорівнювала 60%, із зниженою інтенсивністю до 12,4 екземплярів яєць. Екстенс- та інтенсефективність препарату теж була найменшою - 40%.

Поросята, після лікування препаратами групи макроциклічних лактонів, краще споживали корм. У них зменшились симптоми ураження дихальної та харчо травної систем. Показники функції ССС покращились. Винятком слугували тварини 4-ої групи.

На десятій день експерименту динаміка активності препаратів посилилась. При цьому у поросят 3 групи, після введення дорамектину, яйця аскарисів не виявили. Спостерігалась тенденція до оздоровлення. Клінічні ознаки аскарозу були відсутніми. Тварини активно споживали корм та були адекватними. Екстенс- та інтенсефективність препарату дорівнювала 100%.

У першій та другій дослідних групах також відмічалось видужування тварин. Зокрема, під впливом івермектину яйця аскарисів у меншій кількості виявили лише у одній голови. Екстенс- та інтенсефективність препарату теж збільшилась до 80%.

Нищу ефективність щодо аскарисів мав за одноразового введення нововерм. Це може бути пов'язане із його попереднім використанням у господарстві. Виявилась необхідність повторного введення препарату у рекомендованій дозі.

Тенденція до оздоровлення поросят від аскарисів зберігалась протягом місяця. Серед контрольних поросят видужування не спостерігали. Тварини залишались кволими, з клінічними ознаками аскарозу.

Ураженість поросят на 30-й день спостереження виявило оздоровлення дослідних поросят. Під впливом 1% розчинів дорамектину та івермектину екстенс- та інтенсефективність засобів дорівнювала 100%. Дієвість повторного введення нововерму була дещо слабшою і становила 80%. Усі тварини були активними, без клінічних ознак аскарозу.

Клінічні та лабораторні дослідження хворих на аскароз поросят підтверджувались гематологічними показниками.

Таким чином, експериментально було встановлено ефективність препаратів групи макроциклічних лактонів за аскарозою інвазії свиней господарства. Різну дієвість проявили івермектин, нововерм і дорамектин. Із трьох препаратів найвищу активність було визначено у дорамектину. Її було підтверджено клінічним та лабораторними методами.

Проведений експеримент дав можливість зробити наступні висновки:

Антигельмінтна дія препаратів групи макролідів: 1%-х розчинів дорамектин та івермектину за аскарозою інвазії свиней була високою. Найменш активним в експерименті виявився нововерм. Для досягнення 80% екстенс- та інтенсефективності його вводили двічі. Це пояснюється

використанням засобу протягом попередніх років без визначення ефективності.

Клінічні та лабораторні дослідження були підтверджені гематологічними показниками та динамікою маси тіла.

Список використаних джерел

1. Протимікробні та протипаразитні засоби / Д.Ф. Гуфрій, В.М. Гунчак, Р.І. Хомик [та інші] . – Львів, 2003. –41 с.
2. Fisher M.H., Mrozik H. The chemistry and pharmacology of avermectins // Annual Reviews of Pharmacology and Toxicology, 2012. – №32. – P. 537–553.
3. Секретарюк К.В. Гельмінтози (медичні та соціальні аспекти проблеми) / К.В. Секретарюк, В.В. Стибель, М.М. Данко // Сільський господар. – 2008. – № 3–4. – С. 29–32.
4. Березовський А.В. Лікарські препарати нового покоління для ветеринарної медицини / А.В. Березовський. – К.: Ветінформ, 2000.– 88с.
5. Bernardo T.M. Ascariasis, respiratory diseases and production indices in selected Prince Edward Islands wineherds / T.M. Bernardo, I.R. Dohoo, A. Donald et al. // Can. J. Vet. Res. – 2020. – Vol. 54 (2). – P. 267-273.
6. Розповсюдження аскарозно-трихуросної інвазії серед свиней / А.А.Антіпов, В.П.Гончаренко, Л.М.Соловійова, Н.В.Авраменко, Н.В.Козій // XXIV International Scientific and Practical Conference «About the problem of practice, Science and ways to solve them». - Milan, Italy, May 04 – 07, 2021. – С.380-386.
7. Eriksen L. Response to repeated inoculation with *Ascaris suum* eggs in pigs during the fattening period. I. Studies on worm population kinetics / L. Eriksen, P. Nansen, A. Roepstorff et al. // Parasitology Research. – 2020. – Vol. 78. – P. 241-246.

УДК 619:616-091.1:636.7

ОГЛЯД ОСНОВНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ПЕЧІНКИ У ТВАРИН ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ

Ананченко В. С., аспірант

Дубін Р. А., к. вет. н., доцент

ORCID iD: 0000-0003-3540-0816

E-mail: dubinruslan1@gmail.com

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Згідно з ретроспективним аналізом вітчизняної та зарубіжної літератури, серед усіх патологій, що спостерігаються у різних видів тварин,